

Studiju virziens

EKONOMIKA

Pārskats par 2016./2017. studiju gadā
veikto 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju
programmas

Apdrošināšana

pilnveidi

Izstrādāts atbilstoši
Ministru kabineta 2015. gada 14. jūlija noteikumu Nr. 407
“Augstskolu, koledžu un studiju virzienu akreditācijas noteikumi”
66. punktam

Apstiprināts
Informācijas sistēmu menedžmenta augstskolas
2017. gada 28. septembra Senāta sēdē
Lēmums Nr. 3 – 17

Rīga, 2017

SATURA RĀDĪTĀJS

Satura rādītājs	2
1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds un profesionālā kvalifikācija, mērķi un uzdevumi	3
2. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti	4
3. Uzņemšanas noteikumi	7
4. Studiju programmas plāns	9
5. Studiju programmas īstenošana	15
6. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas	18
7. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā saņemto ieteikumu ieviešana	19
8. Informācija par studējošajiem visā pārskata periodā	22
9. Studiju programmas satura atbilstība profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā	26
1. Studiju kursu un studiju moduļu apraksti	29
2. Studiju programmas izmaksas	30

---

1. STUDIJU PROGRAMMAS NOSAUKUMS, IEGŪSTAMĀIS GRĀDS UN PROFESIONĀLĀ KVALIFIKĀCIJA, MĒRĶI UN UZDEVUMI

1. līmeņa profesionālā augstākās izglītības studiju programma “Apdrošināšana” (41343)

Profesijas nosaukums: Apdrošināšanas speciālists

Profesijas kods: 3321 02

Informācijas sistēmu menedžmenta augstskolas (turpmāk – ISMA) 1.līmeņa profesionālā augstākās izglītības studiju programma “Apdrošināšana” ar iegūstamo kvalifikāciju “Apdrošināšanas speciālists” pilnībā atbilst Ministru kabineta 2001. gada 20. marta noteikumu Nr. 141 “Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” prasībām un Apdrošināšanas speciālista profesijas standartam (Saskaņots Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2010. gada 9. jūnija sēdē protokols Nr. 5).

1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas “Apdrošināšana” ietvaros studējošiem pagaidām netiek piedāvāta iespēja specializēties.

1.LĪMEŅA PROFESIONĀLĀS AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS STUDIJU PROGRAMMAS “APDROŠINĀŠANA” MĒRĶIS IR SAGATAVOT KOMPETENTUS APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTUS, KURI PĀRZINA APDROŠINĀŠANAS TIRGU, APDROŠINĀŠANAS PRODUKTUS, RISKU APDROŠINĀŠANU, PROT NOFORMĒT APDROŠINĀŠANAS DOKUMENTUS, PALĪDZ KLIENTIEM IZVĒLĒTIES VIŅIEM PIEMĒROTĀKOS APDROŠINĀŠANAS PRODUKTUS.

Studiju programmas uzdevumi:

1. Sniegt konkurētspējīgu 1.līmeņa profesionālo augstāko izglītību (ceturtais profesionālās kvalifikācijas līmenis, EKI 5 līmenis) apdrošināšanas jomā un sagatavot apdrošināšanas speciālistus ar augstu veiktspējas potenciālu kā Latvijas, tā arī globālajā darba tirgū;
2. Sniegt studentiem vispusīgas zināšanas, izpratni un praktiskas iemaņas par mūsdienu apdrošināšanas tirgus attīstības likumsakarībām, apdrošināšanas produktiem, klientu apkalpošanu, noteiktu risku apdrošināšanu, apdrošināšanas sabiedrības un apdrošināšanas speciālista darba saturu, vietu un lomu apdrošināšanas nozarē un tautsaimniecībā kopumā;
3. Attīstīt studējošo zinātniskās pētniecības prasmes, analītiskās domāšanas iemaņas, inovatīvās domāšanas prasmes un kreativitāti, komunikācijas prasmes, kas ļautu absolventiem veidoties par radošām personībām, sekmīgi iekļauties Latvijas un globālajā darba tirgū;
4. Veicināt apdrošināšanas izglītības un pētniecības attīstību Latvijā, vienlaikus, stiprinot Latvijas augstākās izglītības konkurētspēju starptautiskā līmenī.

---

2. STUDIJU PROGRAMMĀ PAREDZĒTIE STUDIJU REZULTĀTI

ISMA 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas “Apdrošināšana” ar iegūstamo profesionālo kvalifikāciju “**Apdrošināšanas speciālists**” absolvents spēj:

1. Analizēt un novērtēt uzņēmējdarbības finansiālo vidi, apdrošināšanas tirgus attīstības tendences, konkurences situāciju un konkurentu iespējamās aktivitātes, un kvalitatīvi pildīt apdrošināšanas speciālista darba uzdevumus, ievērojot normatīvo aktu prasības un apdrošināšanas sabiedrības iekšējās kārtības noteikumus;
2. Novērtēt uzņēmējdarbības vides faktoros un to ietekmi uz apdrošināšanas sabiedrības darbību, plānot un organizēt savu darbu un darba vietu, strādāt patstāvīgi un komandā, ievērot apdrošināšanas sabiedrības pamatvērtības;
3. Izprast apdrošināšanas sabiedrības struktūru, darbību, orientēties tās piedāvājumā, lai kvalitatīvi, laipni un ar pozitīvu attieksmi apkalpotu jau esošos klientus un piesaistītu jaunus klientus;
4. Sazināties ar klientu mutvārdos, lietišķajā sarakstē, elektroniski, pa telefonu, lai popularizētu un pārdotu apdrošināšanas produktus, argumentētu, aizstāvētu apdrošināšanas pakalpojuma lietderību, izmaksas;
5. Izmantojot apdrošināšanas tirgus izpētes rezultātus, aktualizēt informāciju par apdrošināšanas produktiem, patstāvīgi uzturēt un papildināt apdrošināšanas sabiedrības datubāzi par klientiem, to vajadzībām un pieprasījumiem;
6. Pilnvērtīgi izmantot biroja lietojumprogrammas, biroja tehniku un elektroniskos sakaru līdzekļus kvalitatīvai un patstāvīgai profesionālo pienākumu veikšanai, pareizi noformēt dokumentus, ievērojot komercinformācijas aizsardzības, konfidencialitātes principus un patērētāju tiesības, kā arī veikt dokumentu apriti;
7. Atbilstoši grāmatvedības normatīvo aktu prasībām noformēt, aizpildīt finanšu pirmdokumentus, nodot tos aprītei, patstāvīgi sagatavot un apkopot informāciju par finanšu operācijām klientu apkalpošanā;
8. Apgūt un ievērot spēkā esošos ar apdrošināšanu un komercdarbību saistītos normatīvos aktus, sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.

Studiju procesa laikā students ir apguvis šādas profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes:

1. Sniegt informāciju par apdrošināšanas sabiedrību, orientēties apdrošināšanas sabiedrības darba specifiskā, ievērot tās darbību reglamentējošos dokumentus;
2. Izprast apdrošināšanas tirgus kopsakarības, apdrošināšanas veidu specifiku, lietot ar apdrošināšanu saistītos normatīvos aktus;

3. Analizēt konkrētam klientam nepieciešamo apdrošināšanu, palīdzēt izvēlēties piemērotākos apdrošināšanas pakalpojuma veidus un produktus;
4. Izstrādāt apdrošināšanas piedāvājumus, noformēt apdrošināšanas polisi un citus apdrošināšanas līguma noslēgšanai nepieciešamos dokumentus;
5. Veikt klienta apdrošināšanas polisi atjaunošanu, pārrunas ar klientiem un citām apdrošināšanas sabiedrības struktūrvienībām, lai sagatavotu optimālu apdrošināšanas piedāvājumu;
6. Regulāri uzturēt attiecības ar klientiem, veikt jaunu klientu piesaisti, ievērojot apdrošināšanas sabiedrības stratēģiju;
7. Sadarboties ar apdrošināšanas sabiedrības darbiniekiem un partneriem, uzturēt lietišķus sakarus ar klientiem, pārvaldīt valsts valodu un vismaz divas svešvalodas saziņas līmeni;
8. Regulāri sniegt informāciju un/vai sagatavot pārskatus par savu darbību, pilnveidot apdrošināšanas noteikumus un nosacījumus individuāli un sadarbībā ar citām apdrošināšanas sabiedrības struktūrvienībām;
9. Analizēt apdrošināmā objekta informāciju, izmantojot klienta vai starpnieka sniegto informāciju, publiski pieejamo informāciju un specifisku apdrošināšanas objekta informāciju;
10. Reģistrēt apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu, atbilstoši apdrošināšanas sabiedrības noteiktajai kārtībai, ievērojot Latvijas Republikas normatīvos aktus attiecībā uz personas datu aizsardzību;
11. Sagatavot un sniegt risku vadības konsultācijas apdrošināšanas sabiedrības klientiem, apdrošināšanas starpniekiem un/vai sadarbības partneriem;
12. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vismaz divās svešvalodās, noformēt pārvaldes dokumentus atbilstoši lietvedības normatīvajiem aktiem, veikt lietišķo saraksti ar klientiem;
13. Aizpildīt finanšu pirmdokumentus;
14. Lietot modernās informācijas iegūšanas, apstrādes un sistematizēšanas tehnoloģijas, strādāt ar dažādiem informācijas izklāsta veidiem un piedāvāt tos klientiem, lietojot specializētās datubāzes;
15. Apgūt jaunākās informācijas tehnoloģijas un lietot tās praksē;
16. Veikt skaidras un bezskaidras naudas norēķinus ar klientiem, veikt norēķinus ar elektroniskajām norēķinu kartēm;
17. Lietot datortehniku un biroja aprīkojumu, veikt darbu patstāvīgi un komandā, izmantot saskarsmes prasmes;

18. Ievērot darba aizsardzības un ugunsdrošības noteikumus, biroja tehnikas lietošanas noteikumus, apdrošināšanas sabiedrības noteikto informācijas un dokumentu aprites kārtību, normatīvos aktus un ētikas normas;
19. Risināt problēmsituācijas, rīkoties atbilstoši vispārpieņemtajām pieklājības normām;
20. Orientēties apdrošināšanas sabiedrību darbību reglamentējošajos dokumentos un normatīvajos aktos;
21. Patstāvīgi apgūt jaunas profesionālās zināšanas, efektīvi plānot un organizēt savu darbu.

3. UZŅEMŠANAS NOTEIKUMI

Studentu uzņemšana ISMA 1.līmeņa profesionālā augstākās izglītības studiju programmā „Apdrošināšana” notiek saskaņā ar ISMA Uzņemšanas noteikumiem, kas katru gadu, atbilstoši normatīvo aktu prasībām, tiek apstiprināti ISMA Senātā un publicēti ISMA mājas lapā www.isma.lv

Tiesības studēt ISMA 1.līmeņa profesionālā augstākās izglītības studiju programmā “Apdrošināšana” ir katram Latvijas pilsonim un Latvijas nepilsonim, kā arī Eiropas Savienības pilsonim, Eiropas Ekonomikas zonas pilsonim vai Šveices Konfederācijas pilsonim un Eiropas Kopienas pastāvīgajam iedzīvotājam, kuram ir derīga uzturēšanās atļauja. Ārzemniekiem, kuriem nav izsniegta pastāvīgās uzturēšanās atļauja, tiesības studēt ISMA nosaka Augstskolu likuma 83. pants.

Lai studētu ISMA 1.līmeņa profesionālā augstākās izglītības studiju programmā „Apdrošināšana”, nepieciešama dokumentāri apliecināta un Latvijā atzīta vidējā izglītība vai vidējā profesionālā izglītība. Personām, kuras vidējo izglītību ieguvušas pēc 2004. gada ir nepieciešami centralizētā eksāmena sertifikāti latviešu valodā un literatūrā un svešvalodā.

Reģistrējoties studijām, reflektants uzrāda pasi vai personas apliecību (eID), reģistrācijas maksas apliecināšanu dokumentu. Reflektantam tiek piešķirts reģistrācijas numurs.

Reģistrējoties studijām, reflektants:

1. iesniedz iesniegumu;
2. uzrāda vidējo izglītību apliecināšanu dokumentu (oriģinālu), t.sk. sekmju izrakstu un iesniedz kopijas;
3. uzrāda centralizēto eksāmenu sertifikātu (izņemot personas, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004.gadam) un iesniedz kopijas;
4. pasas vai personas apliecības (eID) kopiju;
5. fotogrāfijas (3x4 cm) 2 gab.;
6. ja iesniedzamie dokumenti ir ar citu uzvārdu (vārdu), tad uzrāda dokumentu, kas apliecina to maiņu, piemēram, laulības apliecību, uzvārda vai vārda maiņas dokumentu, un iesniedz tā kopiju.

REFLEKTANTS - ĀRZEMNIEKS

Reģistrējoties studijām reflektants – ārzemnieks aizpilda un nosūta uz ISMA pieteikuma anketu ārzemju studentiem (informācija pieejama: <http://isma.lv/en/applyen>).

Ikvienam reflektantam – ārzemniekam, lai reģistrētos studijām ISMA, ir jāveic ārvalstīs iegūto izglītības dokumentu ekspertīze Akadēmiskās informācijas centrā.

Reģistrējoties studijām, reflektants – ārzemnieks uzrāda Latvijas Republikā atzītu derīgu ceļošanas dokumentu un iesniedz tā kopiju, reģistrācijas maksas apliecinošu dokumentu. Reflektantam tiek piešķirts reģistrācijas numurs.

Reģistrējoties studijām, reflektants - ārzemnieks:

1. iesniedz iesniegumu;
2. uzrāda dokumentus, kas apliecina, ka ir iegūta nepieciešamā izglītība studiju uzsākšanai un iesniedz to kopiju;
3. iesniedz Akadēmiskās informācijas centra izsniegto izziņu par ārvalstīs iegūto izglītības dokumentu ekspertīzes rezultātiem;
4. iesniedz dokumentu, kas apliecina nepieciešamo studiju valodas prasmi vai reģistrējas iestāšanās pārbaudījuma / testa kārtošanai;
5. ja iesniedzamie dokumenti ir ar citu uzvārdu (vārdu), tad uzrāda dokumentu, kas apliecina to maiņu, piemēram, laulības apliecību, uzvārda vai vārda maiņas dokumentu, un iesniedz tā kopiju;
6. uzrāda polisi par medicīnisko apdrošināšanu uz studiju laiku un iesniedz kopiju;
7. fotogrāfijas (3x4 cm) 6 gab.;
8. citus dokumentus, kas nepieciešami uzturēšanās atļaujas Latvijas Republikā saņemšanai (informācija pieejama: <http://www.isma.lv/en/for-applicants/admission/eu-visas-and-residence-permit>).

---

4. STUDIJU PROGRAMMAS PLĀNS

ISMA 1.līmeņa profesionālā augstākās izglītības studiju programma “Apdrošināšana” pilnībā atbilst Ministru kabineta 2001. gada 20. marta noteikumu Nr. 141 “Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” prasībām.

Studiju programmas apjoms ir 80 kredītpunkti (turpmāk – KP) (ECTS 120). Viens KP (ECTS 1,5) atbilst viena studenta 40 akadēmisko stundu studiju darba apjomam, kas ir līdzvērtīgs vienas studiju nedēļas darbam. Studiju programmas izpilde paredzēta 2 gados, t.i., 4 studiju semestros (1 studiju semestris – 20 studiju nedēļas, 1 studiju nedēļa – 40 akadēmiskās stundas). Studiju programmas īstenošanā iesaistīto docētāju kontakta nodarbības (kontaktstundas) ar studējošajiem veido 40 % darba apjoma, kas sastāda 16 akadēmiskās stundas uz 1 KP, savukārt, pārējais studiju laiks ir paredzēts studējošā patstāvīgajam darba.

Studiju programmas saturu veido 14 studiju kursi, prakse un valsts pārbaudījums, t.sk. kvalifikācijas darbs, kas atbilstoši pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standartam ir sadalīti vispārizglītojošos studijuursos 20 KP (ECTS 30) apjomā, nozares (profesionālās darbības jomas) pamatkursos un informācijas tehnoloģiju studijuursos 36 KP (ECTS 54) apjomā, praksē 16 KP (ECTS 24) apjomā un valsts pārbaudījumā, t.sk. kvalifikācijas darba sagatavošanā un aizstāvēšanā 8 KP (ECTS 12) apjomā (skat. 4.1. un 4.2. tabulas). Studiju programmā ir ietvertas arī Vides aizsardzības likumā un Civilās aizsardzības likumā noteiktās studiju kursu satura prasības.

Lai nodrošinātu ISMA stratēģisko mērķu sasniegšanu kļūstot par apdrošināšanas izglītības līderi Latvijā, kā arī, nodrošinot augstas kvalitātes studiju programmas īstenošanu un darba tirgū pieprasītu apdrošināšanas speciālistu sagatavošanu, tika veikta studiju programmas saturiska izvērtēšana un daļēja studiju kursu apvienošana, veidojot studiju kursu modulus 4 KP (ECTS 6) apjomā (skat. 4.3. tabulu). Studiju programma pilnveidota tā, lai studējošie iegūtu vispusīgu priekšstatu par apdrošināšanu un tās vietu un lomu mainīgā uzņēmējdarbības vidē, attīstītu studējošo spēju izmantot studiju procesā iegūtās zināšanas veidā, kas apliecina profesionalitāti un kompetenci apdrošināšanas nozarē.

Studiju programma pilnveidota sadarbībā ar apdrošināšanas nozarē strādājošu uzņēmumu, iestāžu, asociāciju pārstāvjiem, kas nodrošina studiju programmas atbilstību reālai darba videi un mūsdienu apdrošināšanas nozares darba tirgus prasībām.

Studiju programmas saturā ir trīs pētnieciskie darbi, kuru mērķis ir izpētīt nozares aktuālās problēmas un izstrādāt priekšlikumus to risināšanai. Iepriekš minētie pētniecības darbi ir iekļauti trīs nozares studiju kursu programmās, kā viens no studiju darbiem, kurš dod 20% - 30% no studiju darba kopvērtējuma 100%. Pētniecības darba izstrāde un prezentācija ir iekļauta tādu nozares studiju kursu programmās kā “Apdrošināšana”, “Finanšu pārvaldība” un “Apdrošināšanas tirgus”. Pētniecības darbu virsmērķis ir veidot studējošo patstāvīgas pētniecības un zinātniskās darbības iemaņas, nostiprināt un paplašināt studējošo zināšanas izvēlētajā pētniecības jomā, attīstīt prasmes integrēt teoriju un praksi, sagatavot kvalifikācijas darba izstrādei. Papildu tam pētniecības darbs

nostiprina un attīsta studentu spēju lietot studiju procesā iegūtās teorētiskās zināšanas un pētniecības metodes problēmu identificēšanā, analizē un risinājumu meklēšanā. Pētniecības darba ietvaros studējošie veic patstāvīgu pētījumu par nozarei aktuālu tematiku individuāli un/vai grupās līdz 3 studentiem, izmantojot sociālo zinātņu pētniecības metodes. Studējošie demonstrē spēju integrēt studiju procesā iegūtās teorētiskās zināšanas ar praksi. Pētniecības darbs tiek organizēts trīs posmos. Pirmajā darba posmā students izvēlas nozarei aktuālu pētniecības darba tēmu un sagatavo tās pieteikumu abstrakta veidā. Otrajā darba posmā tiek veikta nozares speciālās literatūras padziļināta izpēte, datu vākšana, apkopošana, analīze nolūkā identificēt problēmas un izstrādāt to risinājumus. Otrā posma pētniecības rezultātu aprobācija ietver prezentācijas sagatavošanu un publisku tās aizstāvēšanu, kā rezultātā studējošie iegūst ne tikai praktiskās iemaņas pētniecības jomā, bet, vienlaikus, iegūst un nostiprina savas prezentācijas un komunikācijas prasmes. Trešajā pētniecības darba posmā pētniecības rezultāti tiek noformēti atbilstoši vispārpieņemtajām zinātniskās publikācijas prasībām un studiju kursa noslēgumā iesniegti studiju kursa vadītājam gala vērtējuma saņemšanai. Savukārt labākie un nozīmīgākie pētniecības darbi tiek rekomendēti prezentēšanai tuvākajā nozares tematikai veltītajā starptautiskajā zinātniski praktiskajā konferencē.

Neatņemama studiju programmas sastāvdaļa ir prakse, kurā studenti iepriekšējā studiju periodā apgūtās zināšanas pielieto praktiskā darbā nozares uzņēmumos. Prakse tiek īstenota atbilstoši ISMA Senāta 2017. gada 30. marta sēdē (protokols Nr. 01-17) apstiprinātajam nolikumam "ISMA Nolikums par studiju praksēm" un studiju programmas studiju plānam. Studiju programmā studējošajiem paredzēto praksi plāno, organizē un nodrošina prakses īstenošanas kontroli ISMA Karjeras centrs.

Sakarā ar studiju programmas pilnveidi, tika mainīts arī praksei paredzēto KP apjoms, turpmāk paredzot otrajā studiju gadā – 16 KP (ECTS 24), no tiem trešajā semestrī – 4 KP (ECTS 6), ceturtajā semestrī – 12 KP (ECTS 18). Pirmā studiju gada pavasara semestra sākumā, Karjeras centrs piedāvā studējošajiem semināru „Studiju prakses organizācija”, ar mērķi iepazīstināt studējošos ar prakses nozīmi un prakses plānojumu studiju programmā, prakses uzdevumiem, kā arī prakses veidiem un prakses iespējām Latvijā un ārzemēs. Otrajā studiju gadā, pirms prakses sākuma, Karjeras centrs novada pirms prakses instruktāžu un organizē semināru „Pirmsdiploma prakses organizācija”, lai izskaidrotu studentiem pirmsdiploma prakses mērķi un uzdevumus. Katru gadu, sadarbībā ar katedrām, notiek Prakses programmas caurskatīšana un pilnveide. Visa informācija par praksi tiek ievietota ISMA tīmekļa vietnē (informācija pieejama: <http://isma.lv/karjeras-centrs>). Prakse notiek, atbilstoši līgumam par praksi ar uzņēmumu. Studentiem ir tiesības prakses vietu izvēlēties patstāvīgi, bet tā obligāti jāsaņemas ar prakses vadītāju un Karjeras centru. Katram studentam ir individuāla pieeja prakses vietas izvēlē.

STUDIJU PROGRAMMAS SADALĪJUMS PA OBLIGĀTĀS UN BRĪVĀS IZVĒLES DAĻĀM

ISMA 1.līmeņa profesionālā augstākās izglītības studiju programma Apdrošināšana	ECTS	KP
VISPĀRIZGLĪTOJOŠIE STUDIJU KURSI	30	20
<i>Humanitāro un sociālo zinātņu studiju kursi</i>		
Filosofija un ētika	6	4
<i>Studiju kursi, kas attīsta sociālās, komunikatīvās un organizatoriskās pamatiemaņas</i>		
Matemātika ekonomistiem	6	4
Ekonomika	6	4
Lietišķā angļu valoda	6	4
Vides drošības vadība	6	4
NOZARES (PROFESIONĀLĀS DARBĪBAS JOMAS) TEORĒTISKIE PAMATKURSI UN INFORMĀCIJAS TEHNOĻOĢIJU KURSI	36	24
Uzņēmējdarbība	6	4
Lietišķā informātika	6	4
Uzņēmējdarbības tiesiskais regulējums	6	4
Statistika	6	4
Tirgvedība	6	4
Grāmatvedība	6	4
NOZARES (PROFESIONĀLĀS DARBĪBAS JOMAS) PROFESIONĀLĀS SPECIALIZĀCIJAS KURSI	18	12
Apdrošināšana	6	4
Apdrošināšanas tirgus	6	4
Finanšu pārvaldība	6	4

4.1. TABULAS TURPINĀJUMS

PRAKSE	24	16
Prakse	6	4
Pirmsdiploma prakse	18	12
VALSTS PĀRBAUDĪJUMS	12	8
Valsts pārbaudījums, t.sk. kvalifikācijas darbs	12	8
Kopā:	120	80

STUDIJU PROGRAMMAS ĪSTENOŠANAS PLĀNOJUMS

Studiju moduļi un studiju kursi	KP	ECTS	Daja	Pārbaudes forma	1.sem.	2.sem.	3.sem.	4.sem.
Filosofija un ētika	4	6	B	DI; E	2	2		
Lietišķā informātika	4	6	B	E	4			
Uzņēmējdarbība	4	6	B	E	4			
Matemātika ekonomistiem	4	6	A	DI; E	2	2		
Ekonomika	4	6	A	DI; E	2	2		
Lietišķā angļu valoda	4	6	A	DI; E	2	2		
Uzņēmējdarbības tiesiskais regulējums	4	6	A	E	4			
Vides drošības vadība	4	6	A	E		4		
Tirgvedība	4	6	B	E			4	
Grāmatvedība	4	6	B	E			4	
Apdrošināšana	4	6	B	E		4		
Apdrošināšanas tirgus	4	6	B	E		4		
Finanšu pārvaldība	4	6	B	E			4	
Statistika	4	6	B	E			4	
Prakse	4	6	B	A			4	
Prakse	12	18	B	A				12
Kvalifikācijas darba izstrāde un aizstāvēšana	8	12	B					
KP kopā:	80	120			20	20	20	20

STUDIJU MODUĻU SATURS

STUDIJU MODUĻIS (2017)	KP	ECTS	KP	STUDIJU KURSS (2012)
Vispārīzglītojošie studiju kursi				
Matemātika ekonomistiem	4	6	4	Augstākā matemātika
Ekonomika	4	6	2	Makroekonomika
			2	Mikroekonomika
Filosofija un ētika	4	6	2	Filosofija
			2	Biznesa ētika
Lietišķā angļu valoda	4	6	4	Angļu valoda apdrošināšanā
Vides drošības vadība	4	6	2	Civilā un vides drošība
			2	Papildināts 2 KP apjomā
Nozares (profesionālās darbības jomas) teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi				
Uzņēmējdarbība	4	6	2	Uzņēmējdarbība
			2	Uzņēmumu ekonomika
Lietišķā informātika	4	6	2	Datortehnika, informātika un programmēšanas pamati
			2	Informācijas tehnoloģijas apdrošināšanā
Uzņēmējdarbības tiesiskais regulējums	4	6	2	Tiesības
			2	Komerctiesības
Statistika	4	6	4	Statistika
Tirgvedība	4	6	2	Tirgvedība
			2	Tirgvedības pētījumi
Grāmatvedība	4	6	3	Grāmatvedība
			1	Papildināts ar 1KP
Nozares (profesionālās darbības jomas) profesionālās specializācijas kursi				
Finanšu pārvaldība	4	6	2	Finanšu analīze un kontrole
			2	Finanšu plānošana un vadība
Apdrošināšana	4	6	2	Apdrošināšanas veidi
			2	Apdrošināšanas riski
Apdrošināšanas tirgus	4	6	2	Apdrošināšanas tirgus dalībnieki
			2	Pārāpdrošināšana

---

5. STUDIJU PROGRAMMAS ĪSTENOŠANA

ISMA 1.līmeņa profesionālo augstākās izglītības studiju programmu “Apdrošināšana” koordinē studiju programmas direktors, kurš nodrošina studiju programmas izstrādi un aktualizēšanu, studiju programmā iekļaujamo studiju kursu izstrādi un pilnveidi, studiju kursu docētāju piesaisti, studiju darbu norisi, aizstāvēšanu, metodisko darbu un metodisko materiālu izstrādi.

1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas “Apdrošināšana” īstenošanas vietas ir ISMA, Rīgā un ISMA Latgales filiālē, Daugavpilī.

Studijas notiek latviešu, krievu un angļu valodās. Studiju veids – pilna laika studijas un nepilna laika studijas.

Studiju programmas īstenošanā ir iesaistīts ISMA ievēlētais akadēmiskais personāls, citu augstskolu docētāji, kā arī attiecīgās tautsaimniecības nozares profesionāļi. Lai nodrošinātu studiju satura aktualitāti, studiju procesa īstenošanā tiek iesaistīti nozares speciālisti, kuri lasa vieslekcijas par aktualitātēm nozarē, kā arī konsultē studējošos praktisko pētījumu norises laikā.

Vienlaikus, studiju programmā iekļauto studiju kursu apguve studējošiem ir iespējama izmantojot studiju programmā strādājošo docētāju sagatavotos interaktīvos studiju materiālus, kuri ievietoti MOODLE elektroniskā apmācības sistēmā. Ar MOODLE sistēmas palīdzību tiek nodrošināts komunikācijas process starp docētājiem un studējošiem. Praktiski visiem ISMA studējošiem ir iespēja bez papildus maksas pievienoties minētajai sistēmai, kā arī, visiem studiju programmas īstenošanā iesaistītajiem docētājiem regulāri atjaunot un aktualizēt sistēmā ievietoto informāciju. MOODLE sistēma palīdz studējošiem:

- ✓ izmantot tajā ievietotos studiju materiālus studiju procesā;
- ✓ kārtot interaktīvus testus, eksāmenus un citus studiju procesā pieļaujamus pārbaudījumus;
- ✓ komunicēt ar docētājiem e-studiju vidē.

Studiju programmas īstenošanas kvalitātes nepārtrauktu un pastāvīgu monitoringu nodrošina ISMA administrācija, studiju programmas direktors un katedru vadītāji. Monitoringa rezultāti regulāri tiek analizēti ISMA Studiju virzienu padomes sēdēs, kā arī ISMA administrācijas sanāksmēs. Operatīva informācijas analīze nodrošina atbilstošu korekciju un pilnveides veikšanu studiju programmas īstenošanas kvalitātes nodrošināšanai.

Studiju programmā sasniedzamie studiju rezultāti tiek vērtēti atbilstoši diviem kritērijiem:

- ✓ kvalitatīvais kritērijs – vērtējums 10 ballu sistēmā;
- ✓ kvantitatīvais kritērijs – KP ieguve, iegūstot sekmīgu vērtējumu par studiju kursa obligātā satura apguvi.

- ✓ Studiju procesā studējošo sasniegto studiju rezultātu vērtēšana notiek izmantojot:
- ✓ kontroldarbus;
- ✓ testus;
- ✓ pētniecības darbu izstrādi un aizstāvēšanu;
- ✓ studējošo patstāvīgo un mājas darbu izstrādi un izvērtēšanu semināros;
- ✓ studējošo pētniecības darbu aprobāciju starptautiskās zinātniski praktiskās konferencēs;
- ✓ studējošo neformālo izglītošanu starptautiskās zinātniski praktiskās konferencēs;
- ✓ zinātniskās publikācijas sagatavošanu;
- ✓ ieskaites;
- ✓ eksāmenus.

Noslēdzošā studiju procesā sasniegto studiju rezultātu vērtēšanas forma ir eksāmens. Lielāko daļu studiju kursu pārbaudījumu studējošie kārtro rakstiskā veidā. Vērtēšanā tiek ņemts vērā arī studējošo darbs semestra laikā (sekmība kontroldarbos, aktivitāte semināros, patstāvīgo darbu izstrāde, pētniecības darba sagatavošana u.c.).

Izplatītākā vērtējuma metode ir kumulatīvā vērtējuma metode, kas paredz pakāpenisku gala vērtējuma veidošanu no vairākiem studējošā darba veidiem auditorijas un patstāvīgā darba veikumā. Šāda metode mazina nejaušību iespējamību gala vērtējumā, kā arī veicina studējošo regulāru un sistemātisku darbu.

Docētāji, uzsākot darbu auditorijā, iepazīstina studējošos ar sasniegto studiju rezultātu vērtēšanas sistēmu. Studējošiem tiek paziņots kādi nosacījumi semestra laikā būs jāizpilda, kā tiks vērtētas zināšanas, kādā mērā darbs semestra laikā ietekmēs gala rezultāta vērtējumu.

Noslēdzošais posms studiju programmas apgūvē ir valsts pārbaudījuma kārtošana, t.sk., kvalifikācijas darba izstrāde un aizstāvēšana.

Studiju rezultātu vērtējumam izmanto desmit ballu skalu. Sekmīgs vērtējums ir no 10 (izcili) līdz 4 (gandrīz viduvēji), nesekmīgs vērtējums ir zemāks par 4 (gandrīz viduvēji).

10 (izcili) – zināšanas, kas pārsniedz studiju programmas prasības, liecina par patstāvīgiem pētījumiem un par problēmu dziļu izpratni;

9 (teicami) – pilna mērā apgūtas studiju programmas prasības, iegūta prasme patstāvīgi lietot iegūtās zināšanas;

8 (ļoti labi) – pilnā mērā apgūtas studiju programmas prasības, taču reizēm trūkst dziļākas izpratnes un spējas zināšanas patstāvīgi piemērot sarežģītākajiem jautājumiem;

7 (labi) – apgūtas studiju programmas prasības, taču vienlaikus konstatējami arī atsevišķi mazāk svarīgi trūkumi zināšanu apgūvē;

6 (gandrīz labi) – apgūtas studiju programmas prasības, taču vienlaikus konstatējami atsevišķi lielāki trūkumi zināšanu apgūvē, nepietiekoši dziļa jautājumu izpratne;

5 (viduvēji) – visumā apgūtas studiju programmas prasības, kaut arī konstatējama vairāku svarīgu problēmu nepietiekami dziļa izpratne;

4 (gandrīz viduvēji) – visumā apgūtas studiju programmas prasības, konstatējama vairāku svarīgu problēmu nepietiekama izpratne un grūtības iegūto zināšanu praktiskā izmantošanā;

3 (vāji) – apgūtas virspusējas zināšanas par priekšmeta svarīgākajām problēmām, taču nav spēju tās praktiski izmantot;

2 (ļoti vāji) – apgūtas virspusējas zināšanas par priekšmeta svarīgākajām problēmām, taču citās svarīgās problēmās pilnīgi trūkst orientācijas;

1 (ļoti, ļoti vāji) – nav izpratnes par priekšmeta pamatproblemātiku, priekšmetā praktiski zināšanu nav.

5.1. TABULA

10 BALLU VĒRTĒŠANAS SKALAS SKAIDROJUMI UN ATBILSTĪBA ECTS ATZĪMEI

APGUVES LĪMENIS	VĒRTĒJUMS	SKAIDROJUMS	APTUVENA ECTS ATZĪME
Ļoti augsts	10	izcili (with distinction)	A
	9	teicami (excellent)	A
Augsts	8	ļoti labi (very good)	B
	7	labi (good)	C
Vidējs	6	gandrīz labi (almost good)	D
	5	viduvēji (satisfactory)	E
Zems	4	gandrīz viduvēji (almost satisfactory)	E/FX
	3 – 1	negatīvs vērtējums (unsatisfactory)	Fail

---

6. STUDIJU PROGRAMMAS ABSOLVENTU NODARBINĀTĪBAS PERSPEKTĪVAS

Apdrošināšana ir strauji augoša Latvijas tautsaimniecības nozare. Nozares veiksmīgo attīstību nosaka mainīgā uzņēmējdarbības vide un sabiedrības rūpes par ilgtspējību un dažādu risku mazināšanu, kā arī bagātais apdrošināšanas vēstures mantojums reģionā.

ISMA 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas “Apdrošināšana” absolventiem nodarbinātības perspektīvas ir ļoti plašas. Profesionālās zināšanas, kas apgūtas studiju programmas ietvaros, ir nepieciešamas un noderīgas. Programmas absolventi var strādāt par apdrošināšanas speciālistiem apdrošināšanas sabiedrībās, apdrošināšanas brokeru sabiedrībās, banku izveidotās apdrošināšanas filiālēs, valsts, pašvaldību un privātos uzņēmumos, kā arī valsts un nevalstiskajās institūcijās.

Būtisks faktors, kas ietekmē, un arī tuvākajā perspektīvā ietekmēs Latvijas tautsaimniecības attīstību ir Latvijas sliktā demogrāfiskā situācija, kā arī lielā emigrācija. Tomēr, lūkojoties uz apdrošināšanas nozares eksistenci un iespējamo attīstību, prognozējamā situācija izskatās labāka, kā citos Latvijas uzņēmējdarbības nozares sektoros. Latvijā apdrošināšanas speciālistu sagatavošana ir uzsākta salīdzinoši nesen un tādēļ šis profesionālās augstākās izglītības tirgus segments ir perspektīvs, jo kvalificētu apdrošināšanas speciālistu trūkst. Papildu tam ir vērojama tendence, ka apdrošināšanas nozarē jau strādājošie darbinieki, kuriem nav nozarei atbilstoša izglītība, izvēlas pārkvalificēties studējot ISMA 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmā “Apdrošināšana”.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, kā arī analizējot globālās tendences apdrošināšanas nozarē, var teikt, ka gan vietējā, gan starptautiskā darba tirgū pieprasījums pēc augsti kvalificētiem apdrošināšanas speciālistiem tikai pieaugs.

Apdrošināšanas nozares vadītāju un darbinieku vidū ISMA pozicionējas kā stabils un uzticams spēlētājs, kas spēj nodrošināt augsti kvalificētu speciālistu sagatavošanu darba tirgum. ISMA absolventi ir augsti novērtēti darba devēju vidū.

7. IEPRIEKŠĒJĀ STUDIJU VIRZIENA AKREDITĀCIJĀ SAŅEMTO IETEIKUMU IEVIEŠANA

2012.gada 11.marta studiju virziena "Ekonomika", 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas "Apdrošināšana" akreditācijā saņemtās ekspertu rekomendācijas, tām atbilstošie programmas uzlabojumi un turpmāk plānotās darbības programmas pilnveides jomā ir apkopoti 7.1.tabulā.

7.1.TABULA

1.LĪMEŅA PROFESIONĀLĀS AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS "APDROŠINĀŠANA" AKREDITĀCIJĀ SAŅEMTĀS EKSPERTU REKOMENDĀCIJAS, VEIKTIE UZLABOJUMI UN PLĀNOTĀ PILNVEIDE

Studiju virziens „Ekonomika”			
Apdrošināšana (41343)			
Nr. anketā	Ekspertu rekomendācijas	Veiktie uzlabojumi	Plānotā darbība
2.6.2.	There is only internal audit and it is not effectively organised	No 2012. gada tiek piesaistīta ārejas zvērinātu finanšu auditorkompānija - SIA „Likkons un AR”, ka arī Latvijas Zvērinātu revidentu asociācija	Pēc nepieciešamības
3.3.1.	More external experts, especially from the labour market should be involved	Ir izveidota studiju virziena konsultatīva padome kura ir parstāvēti nozares profesionāli, tajā skaitā Baltijas Apdrošināšanas Nama, MetLife Amplico, IPAS DNB Asset Management, DNB un SEB bankas parstāvji.	Tiek turpināts darbs, pārstrādājot un pilnveidojot augstskolas sadarbības līgumus
3.6.1.	Generally it is done, but the processes and results should be more self-critical, thereby an external evaluator involvement could be considered	Tiek veiktas regulāras studentu, akadēmiskā personāla, darbinieku, alumni un darba devēju aptaujas. Izveidota studiju virziena padome ar apdrošināšanas, finanšu un banku sfēras profesionāļu un studentu iesaisti – tiek izvērtēti akadēmiska personāla darba kvalitātes aptauju rezultāti. Studiju programma ir pilnveidota atbilstoši aptauju ka arī virzienu padomes locekļu rekomendācijām	Regulāri, studentu aptaujas tiek veiktas 2 x gadā, katra studiju kursa noslēgumā, pārējās aptaujas 1 x gadā, virzienu padomes sedes 2 x gadā

3.6.3.	In case of termination of the study programme students are provided with the opportunity to continue studies at the 1st level higher professional education study programme "Entrepreneurship in the Field of Real Estate"; potential partnership in other HEIs in this direction could be offered	Parakstīti jaunie sadarbības līgumi ar Latvijas un ārvalstu augstskolām	Tiek turpināts darbs, pārstrādājot un pilnveidojot augstskolas sadarbības līgumus
4.1.1.	80% of the study content (generally study courses) overlap with the ISMA SP Finances and Banking (41343)	Tiek veidota pāreja uz 1. līmeņa programmu „lietussarga” kopumu. Studiju specializācijas padzilināšana caur patstāvīgo un praktisko darbu, ka arī caur profesionālu piesaisti	Tiek turpināts darbs, pārstrādājot un pilnveidojot programmu un studiju kursu saturu atbilstoši studiju programmas pilnveides planam
4.2.1.	Cooperation in nearly not done (except some conferences, seminars), mainly because ISMA is afraid from the competition - the module system should be developed and disseminated (there is an experience in other SP)	Izstrādāta metodoloģija un dokumentācija atsevišķu studiju kursu un moduļu piedāvāšanai citu augstskolu studentiem	Tiek turpināts darbs, pārstrādājot un pilnveidojot augstskolas sadarbības līgumus
4.2.3.	Generally there are options only for other study programme students from ISMA and foreign HEIs (in ERASMUS), cooperation inside Latvia of module system is needed to developed	Noslēgti ERASMUS līgumi ar ārvalstu augstskolām. Izstrādāta metodoloģija un dokumentācija atsevišķu studiju kursu un moduļu piedāvāšanai citu augstskolu studentiem. Ievērojami palielināta pasniedzēju un darbinieku mobilitāte	Tiek turpināts darbs, pārstrādājot un pilnveidojot augstskolas sadarbības līgumus
4.2.9.	More specialists from the industry should be invited, students would like it as well	Uzsākta veiksmīga sadarbība ar darba devējiem. Izveidota studiju virziena padome ar apdrošināšanas, finanšu un banku sfēras profesionāļu iesaisti. Studiju programma ir pilnveidota atbilstoši virzienu padomes locekļu rekomendācijām. Sastādīts vieslektoru apmaiņas grafiks ar sadarbības augstskolām. Tiek organizētas vieslekcijas ar profesionāļu piedalīšanos.	Tiek turpināts darbs, pārstrādājot un pilnveidojot augstskolas sadarbības līgumus

4.3.1.	More cooperation inside and outside Latvia should be developed, thereby the systematic approach should be developed; the reviewer according to ISMA rules can be only from ISMA, but it is strongly recommended to involve only external (from business or other HEI) as a reviewer. For qualification work 50% experts are external (sometimes from HEIs, this involvement should be developed)	Ārējie eksperti tiek iesaistīti kvalifikācijas darbu vērtēšanā. Izstrādāta rekomendācija studentiem par kvalifikācijas prakses vadītāju piesaisti pie kvalifikācijas darbu vērtēšanas. Parakstīti jaunie sadarbības līgumi ar Latvijas un ārvalstu augstskolām.	Tiek turpināts darbs, pārstrādājot un pilnveidojot augstskolas sadarbības līgumus
4.6.1.	There is involvement from other SPs of ISMA, but not from this SP; the involvement of SP academic staff should be developed for similar activities in order to bring fresh opinions for potential developments of SP	Studiju programmas profesionālu vieslekcijas tiek piedāvātas arī Uzņēmējdarbības virziena studentiem. Specializācijas vadošie pasniedzēji piedalās arī Uzņēmējdarbības virziena īstenošanā	Tiek turpināts darbs, pilnveidojot starpvirzienu un starpdisciplināro sadarbību

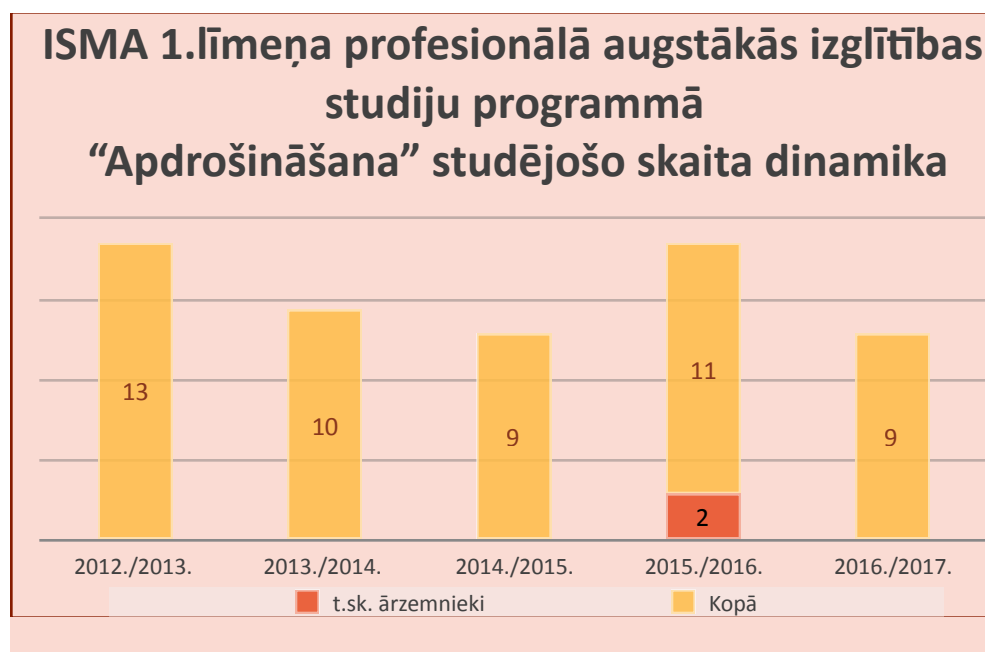
8. INFORMĀCIJA PAR STUDĒJOŠAJIEM VISĀ PĀRSKATA PERIODĀ

ISMA 1.līmeņa profesionālā augstākās izglītības studiju programmā “Apdrošināšana” 2016./2017. studiju gadā kopējais studējošo skaits bija 9 studējošie. Analizējot pārskata periodu no 2012./2013. studiju gada līdz 2016./2017. studiju gadam, tad vērojams studējošo skaita kritums. (skat. 8.1. tab. un att. 8.1.). Vidējais studentu skaits vienā akadēmiskajā gadā bija 10 studenti.

8.1.TABULA

STUDĒJOŠO SKAITS PĀRSKATA PERIODĀ
NO 2012./2013. LĪDZ 2016./2017.

	PILNA LAIKA STUDIJAS	NEPILNA LAIKA STUDIJAS	T.SK. ĀRZEMNIEKI	KOPĀ
2012./2013.	9	4	0	13
2013./2014.	8	2	0	10
2014./2015.	9	0	0	9
2015./2016.	11	0	2	11
2016./2017.	9	0	0	9

8.1. att. Studējošo skaits pārskata periodā no 2012./2013. līdz 2016./2017.

Analizējot statistikas rādītājus par studējošo skaita dinamiku pārskata periodā, var apgalvot, ka, aptuveni, 96 % studējošo izvēlas pilna laika studijas, tomēr ir arī neliels skaits studējošo, kas priekšroku dod nepilna laika studijām. Ļoti nozīmīgi faktori, kas ietekmē studējošo skaitu ir Latvijas demogrāfiskā situācija un lielā konkurence Latvijas augstskolu vidū. Tas uzliek par pienākumu

meklēt jaunas studējošo piesaistes iespējas, īpašu vērību pievēršot ārzemju studentu piesaistei. Kā redzams no statistikas rādītājiem, ISMA veiktie pasākumi ārzemju studentu piesaistei ir devuši rezultātu, un 2015./2016. studiju gadā ir pieaudzis studējošo ārzemnieku skaits minētajā studiju programmā. Proti, tie ir 2 studenti jeb 18 % no studējošo kopskaita programmā.

8.2.TABULA

PIRMAJĀ STUDIJU GADĀ IMATRIKULĒTO STUDĒJOŠO SKAITS

PĀRSKATA PERIODĀ NO 2012./2013. LĪDZ 2016./2017.

	PILNA LAIKA STUDIJAS	NEPILNA LAIKA STUDIJAS	T.SK. ĀRZEMNIEKI	KOPĀ
2012./2013.	1	0	0	1
2013./2014.	2	0	0	2
2014./2015.	3	0	0	3
2015./2016.	4	0	0	4
2016./2017.	2	0	0	2

8.2. att. Pirmajā studiju gadā imatrikulēto studējošo skaits
pārskata periodā no 2012./2013. līdz 2016./2017.

2016./2017. studiju gadā minētajā studiju programmā pirmajā studiju gadā tika imatrikulēti 2 studējošie, kas ir par 2 studējošiem, jeb, 50 % mazāk nekā iepriekšējā studiju gadā. Minēto studējošo skaita samazinājumu var skaidrot ar to, ka neizdevās piesaistīt nevienu studējošo no ārzemēm (skat. 8.2. tab. un att. 8.2.).

2016./2017. studiju gadā 1 absolventam tika piešķirta profesionālā kvalifikācija apdrošināšanas speciālists (skat. 8.3. tab. un att. 8.3.).

8.3. TABULA

ABSOLVENTU SKAITS
PĀRSKATA PERIODĀ NO 2012./2013. LĪDZ 2016./2017.

	PILNA LAIKA STUDIJAS	NEPILNA LAIKA STUDIJAS	T.SK. ĀRZEMNIEKI	KOPĀ
2012./2013.	2	0	0	2
2013./2014.	3	0	0	3
2014./2015.	0	0	0	0
2015./2016.	1	0	0	1
2016./2017.	1	0	0	1

8.3. att. Absolventu skaits pārskata periodā no 2012./2013. līdz 2016./2017.

Kopumā, vērtējot studējošo skaita dinamiku pārskata periodā, var secināt, ka ISMA 1.līmeņa profesionālā augstākās izglītības studiju programmai "Apdrošināšana" ir perspektīvas, tā ir vēl vairāk jāattīsta un jāpilnveido, lai kļūtu pievilcīgāka un saistošāka gan vietējiem studējošiem, gan arī studējošiem no ārzemēm. Iepriekš minētā programma ir jāpiedāvā kā pārkvalificēšanās iespēja augstskolu absolventiem, kuri ir ieguvuši augstāko izglītību dabaszinātnēs, inženierzinātnēs, humanitārajās zinātnēs u.c. ar apdrošināšanas jomu nesaistītās studiju programmās, bet patreiz uzsākuši veidot savu karjeru apdrošināšanas nozarē.

9. STUDIJU PROGRAMMAS SATURA ATBILSTĪBA PROFESIJAS STANDARTAM UN PROFESIONĀLĀS AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS VALSTS STANDARTAM UN CITIEM NORMATĪVAJIEM AKTIEM AUGSTĀKAJĀ IZGLĪTĪBĀ

ISMA 1.līmeņa profesionālā augstākās izglītības studiju programma “Apdrošināšana” pilnībā atbilst Latvijas Republikas Ministru kabineta 2001. gada 20. marta noteikumu Nr. 141 “Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” prasībām un Apdrošināšanas speciālista profesijas standartam, kurš saskaņots Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2010. gada 9. jūnija sēdē protokols Nr. 5 (skat. 9.1. tab.) un citu augstāko izglītību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām, kā arī Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām. Iepriekš minēto apliecina studiju programmas akreditācija uz maksimālo termiņu – 6 gadiem, līdz 2019. gada 13. jūnijam (LR IZM Studiju virzienu akreditācijas lapa Nr. 315).

9.1.TABULA

1.LĪMEŅA PROFESIONĀLĀS AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS STUDIJU PROGRAMMAS “APDROŠINĀŠANA” ATBILSTĪBA APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTA PROFESIJAS STANDARTAM

Nepieciešamās zināšanas	Zināšanu līmenis			Studiju moduļi un studiju kursi, kas nodrošina nepieciešamo zināšanu apguvi
	Priekšsta	Izpratas	Lietošanas	
Komercdarbības veidi klientu apkalpošanas nozarēs				Uzņēmējdarbība
Eiropas Savienības konvencija par personas datu aizsardzību				Uzņēmējdarbības tiesiskais regulējums
Ekonomikas pamati				Ekonomika
Metodika informācijas iegūšanai				Lietīšķā informātika
Makroekonomikas, mikroekonomikas, ārējās tirdzniecības bilances, finanšu, demogrāfijas, mirstības u.c. statistikas rādītāju analīze				Statistika; Matemātika ekonomistiem
Apdrošināšanas sabiedrības sadarbības partneri un konkurenti; Vietējās un starptautiskās ekonomiskās vides, tirgus attīstības tendences un perspektīvas				Apdrošināšanas tirgus

Produkta virzības tehnoloģiskais process; Patērētāju tiesību aizsardzība			Tirgvedība
Grāmatvedības pamati			Grāmatvedība
Dokumentēšanas pamatprincipi			Uzņēmējdarbības tiesiskais regulējums
Finanšu pirmdokumentu aprīte; Norēķinu veidi un iespējas			Finanšu pārvaldība
Apdrošināšanas sabiedrības pārvaldes dokumenti; Latvijas Republikas normatīvie akti apdrošināšanas, konkurences, grāmatvedības jomā; Apdrošināšanas programmu izstrāde			Apdrošināšana; Uzņēmējdarbības tiesiskais regulējums
Riska pakāpes apdrošināšanas objektā; Apdrošināšanas objekta novērtēšanas metodes; Konkrētie apdrošināšanas veidi			Apdrošināšana; Vides drošības vadība

Komercreģistrs; Lietvedība			Uzņēmējdarbības tiesiskais regulējums
Apdrošināšanas tirgus specifika un attīstības tendences			Apdrošināšanas tirgus
Konkurentu darbību un konkurentu piedāvājuma analīze			Uzņēmējdarbība; Apdrošināšanas tirgus
Klientu pieņemšanas un apkalpošanas organizācija			Tirgvedība; Apdrošināšanas tirgus
Lietišķā saskarsme; Komerccarbības ētika; Dialoga norises posmi			Lietišķā angļu valoda; Filosofija un ētika
Valsts valoda; Prezentāciju veidošanas un pasniegšanas principi			Apdrošināšana; Apdrošināšanas tirgus
Vismaz divas svešvalodas saziņas līmenī; Profesionālie termini vismaz divās svešvalodās			Lietišķā angļu valoda; Profesionālie termini angļu un krievu valodās: Apdrošināšana; Apdrošināšanas tirgus; Prakse

Datorprogrammas, to pielietošana; Biroja tehnika un tās pielietošanas iespējas			Lietišķā informātika
Finanšu pirmdokumentu noformēšana			Grāmatvedība; Finanšu pārvaldība
Piedāvāto pakalpojumu dokumentācija, apdrošināšanas līgumu veidošana, slēgšana; Apdrošināšanas sabiedrību noteikumi			Apdrošināšana
Vides aizsardzība; Darba aizsardzība; Darba tiesiskās attiecības			Uzņēmējdarbības tiesiskais regulējums; Vides drošības vadība

---

1. STUDIJU KURSU UN STUDIJU MODUĻU APRAKSTI

ISMA 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas “Apdrošināšana” studiju kursu apraksti pieejami akreditācijas materiālos un MOODLE.

2. STUDIJU PROGRAMMAS IZMAKSAS

ISMA 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Apdrošināšana" studiju procesa nodrošināšanas galvenais finansējuma avots ir studiju maksa, kas var tikt segta no sekojošiem finanšu avotiem:

- ✓ studējošā personīgie līdzekļi;
- ✓ studējošā vecāku un / vai citu radnieku personīgie līdzekļi;
- ✓ studējošā darba devēja finansējums;
- ✓ studiju kredīts ar valsts vārdā sniegtu galvojumu;
- ✓ komerckredīts;
- ✓ sponsoru finansējums.

Studiju maksas apmēru un samaksas kārtību katram studiju gadam nosaka un apstiprina ISMA Senāts (skat. 11.1. tab.).

11.1. TABULA

STUDIJU MAKSAS APMĒRS

	Pilna laika studijas	Nepilna laika studijas	Ārvalstu studenti
1.līmeņa profesionālā augstākās izglītības studiju programma	2000 EUR	1850 EUR	2500 EUR
Reģistrācijas maksa	30 EUR		180 EUR (300 EUR; 500 EUR)

ISMA noteiktas šādas studiju maksas apmaksas iespējas studējošiem:

- ✓ par programmas apguvi kopumā;
- ✓ par kārtējo studiju gadu;
- ✓ par kārtējo semestri;
- ✓ pamatojoties uz individuālu maksājumu grafiku, kas tiek pievienots studiju līgumam.